

SMERNICE SINDIKATA OSEBNE ASISTENCE (SOA)

1. Osebni asistenti smo *delavci*, ki se povezujemo in skupaj zavzemamo za naše interese in interese delavcev nasploh.

To počnemo zato, ker ne živimo v brezrazredni družbi, temveč v stanju razrednega boja, pri čemer družbena ureditev Republike Slovenije in Evropske Unije privilegira vladajoče razrede lastnikov kapitala. Spomnimo na izjavo nekdanjega ustavnega sodnika (Lojze Ude ml.), ko so ga na nacionalki vprašali, ali verjame, da je Slovenija pravna država. »Seveda je pravna država«, je odvrnil, nato pa dodal: »ampak vedeti morate, da njeno pravo ne varuje vseh državljanov enako. Njeno pravo varuje interese določenega razreda bolj kot interese drugih državljanov.« Udeta tukaj navajamo zato, ker je prednost, če smo si na jasnem, znotraj kakšnih konfliktov si bomo prizadevali izboljšati svoj položaj, in kdo so naši dejanski nasprotniki, torej proti komu ali čemu se borimo:

a) **glavni nasprotniki** osebnih asistentov nikakor ne morejo biti uporabniki osebne asistence, saj so hendikepirane osebe šele z letos sprejetim zakonom o osebni asistenci v RS končno dobile takšne konkretne pravice, ki omogočajo človeka dostojno, neodvisno življenje. Osebni asistenti se z uporabniki asistence torej predvsem brezpogojno solidariziramo. Toda to seveda ne pomeni, da osebni asistent ne more imeti hudih težav s konkretnim uporabnikom. Še bolj pomembno je dejstvo, da je družbenopolitična ureditev s kapitalističnim trgom delovne sile tista, ki nas sili v sklepanje delovnih razmerij, tudi če konkretne okoliščine ne izpolnjujejo standardov človeka dostojnega življenja. Od asistentov in samih uporabnikov pa je odvisno, ali so zmožni to vsiljeno danost preseči in biti zavezniki v skupnem boju.

b) podobno je z **izvajalci osebne asistence**, ki seveda niso kapitalistična podjetja. Poleg tega so nekateri med njimi nastali s samoorganiziranjem hendikepiranih, ki so se vrsto let borili za svoje interese (tj. za konkretizacijo zgolj načelne enakopravnosti) in mirno lahko rečemo, da brez njihovega boja zakona o osebni asistenci (kot primera izborjenih pravic) sploh ne bi bilo. Drugi pa so nastali na novo, ko se je s tem zakonom pojavila nova tržna niša. Zato je spet ravno trg delovne sile znotraj obstoječe ureditve tisti, ki nas kot delavce postavlja v potencialno konflikten položaj z izvajalci, in spet je od samih asistentov in vodstev izvajalcev odvisno, ali bodo te konflikte zmogli presegati in se skupaj boriti za interese vseh.

c) tudi če bi se kaka vlada zelo resno zavzemala za **interese delavcev in socialno šibkih**, bi lahko vladajoči razredi znotraj obstoječe ureditve nanjo vršili učinkovit pritisk, jo uspešno izsiljevali. Realno stanje pa je pravzaprav tako, da se večina vlad nahaja »med kladivom in nakovalom«: niso zares zavzete za interese delavcev, kmetov, upokojencev, hendikepirancev itn, niti niso nujno z vsem srcem na strani vladajočih razredov, pač pa »plavajo« vmes in popuščajo enkrat enim, drugič drugim – kakor narekujejo vsakokratni pritiski in glede na to, kar dopušča oz. narekuje družbenopolitična ureditev, znotraj katere je država odvisna od kapitala, kapitalizem pa od gospodarske rasti, zato je beseda kapitalistov po defaultu vedno na prvem mestu. Po eni strani imamo v Ustavi zapisano, da je RS socialna država (in celo ta zgolj-načelnost gre vladajočim razredom na živce), po drugi pa bolj konkretna zakonodaja daje precej jasno prednost lastnikom kapitala. Poleg tega lahko zaradi

globaliziranosti in neoliberalne politike, ki se je uveljavila v EU, lastniki kapitala že ob najmanjši dodatni obdavčitvi grozijo s selitvijo v tretje države.

Iz povedanega sledi, da se brez pritiska s strani organiziranega delavstva sleherna vlada (sedanja in prihodnja, kvazi-leva, zares leva ali desna) in vse parlamentarne stranke (kot zakonodajno telo) znajdejo zgolj pod izsiljevalskimi pritiski gospodarskih zbornic in drugih lobistov ter samih predstavnikov vladajočih razredov. Če torej nočemo, da bi nam v prihodnje šlo čedalje slabše, se moramo množično aktivirati in organizirati. Iz tega sledi druga smernica:

2. Osebni asistenti se organiziramo v solidarnostno delavsko gibanje – sindikat.

- a) Vpliv delavstva na politiko (vladno in zakonodajno) je možen, če smo dovolj močni, in **združeni smo lahko močni**. Pravice, ki jih delavci danes v Evropi še imamo, so bile izbrjene v časih, ko je ravno kolektivna moč organiziranega delavstva omogočala politične odločitve v prid socialne države. Če hočemo danes uspešno uveljavljati delavske interese, moramo biti dobro **obveščeni in povezani**.
- b) Sindikat v smislu servisa, ki ponuja storitve posameznim delavcem, ima zelo majhno pogajalsko moč. Poleg tega se hitro zbirokratizira, “sindikalisti” postanejo profesionalci, ki so nenehno vsaj v “skušnjavi”, da poskrbijo predvsem za svoje lastne interese. Takega sindikata ne potrebujemo. Nasprotno: **mi se povezujemo v sindikat**; mi smo/bomo sindikat. Seveda pa se bomo kot gibanje osebnih asistentov **solidarno zavzemali za interese vsakega posameznega delavca**.

3. Kot delavsko gibanje se sindikat osebnih asistentov zavzema za povezovanje z drugimi delavskimi gibanji/sindikati.

- a) Gibanje osebnih asistentov bo odprt in solidaren sindikat, ne bomo odrekli članstva nekemu, ki ni strogo vzeto osebni asistent, ampak bolj negovalec, družinski pomočnik, varuh, voznik idr.
- b) Vključili se bomo v najprimernejši večji sindikat oz. sindikalno centralo, ki nam bo omogočala dostop do pogajanj na državni ravni (Ekonomsko-socialni svet) in ki nam bo nudila tehnično, pravno in medijsko podporo ter nam ne bo jemala avtonomije sprejemanja sindikalnih političnih stališč.
- c) Podpirali bomo preobrazbo sindikatov-servisov v delavska gibanja oz. samoorganizacijo delavstva v nove sindikate, če obstoječih ni možno preobraziti, in zavzemali se bomo za povezovanje sindikatov v koordinirano delavsko gibanje.

*Smernice je na svojih srečanjih sprejelo in potrdilo članstvo iniciative za ustanovitev Sindikata OA.